

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	43764
Nom	Contextos de la intervenció familiar
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2170 - M.U.Ben.Soc:In.F.	Facultat de Ciències Socials	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2170 - M.U.Ben.Soc:In.F.	1 - Intervenció en l'àmbit familiar	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
LLINARES INSA, LUCIA INMACULADA	306 - Psicologia Social

RESUM

Aquesta assignatura de sis crèdits ECTS forma part de la matèria *Intervenció en l'àmbit familiar*. Hi intervenen dos departaments universitaris: Psicologia Social i Treball Social i Serveis Socials. Pretén mostrar i analitzar la intervenció social familiar en els contextos en què es dona. Aquests contextos s'operativitzen a manera de factors socioculturals protectors i/o de risc que en les famílies denominades famílies multiproblemàtiques són especialment rellevants. Aquestes es caracteritzen, entre uns altres, per estar sotmeses a múltiples elements contextuals que la posen en una situació de vulnerabilitat social; el seu risc augmenta si aquests problemes s'aguditzen per qüestions econòmiques. Els recursos econòmics es tornen, doncs, en el primer eix d'anàlisi de la intervenció familiar. El segon eix d'anàlisi contextual fa referència als seus tòpics i realitats i com influeixen aquests en el funcionament familiar i en el desenvolupament dels seus membres. La família, doncs, com a subsistema i xarxa primària de forta influència per a la persona, funciona com un grup social que estableix relacions amb altres entorns o contextos de major abast. Des de la perspectiva de la complexitat, la família com a xarxa s'inscriu en altres xarxes amb les quals interactuen i estableixen mecanismes d'influència i suport, vàlids per al subjecte i la família. Est és el tercer eix d'anàlisi contextual; en ell el concepte de xarxa passa a ser una eina metodològica per a la intervenció familiar.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen coneixements previs.

2170 - M.U.Ben.Soc:In.F.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Desenvolupar la capacitat per a analitzar nous problemes de forma rigorosa i sistemàtica.
- Analitzar críticament els canvis socials i el seu impacte en els diferents grups socials, per al disseny de contextos i nous espais d'intervenció eficaç."
- Saber incorporar la perspectiva de gènere en la planificació de les polítiques d'igualtat i antidiscriminatòries i, en les intervencions socials.
- Aprofundir en el coneixement de la complexitat i la diversitat de formes de vida i de vincles en les famílies.
- Reflexionar, seleccionar i integrar críticament els coneixements teòrics adequats per a la comprensió de les característiques de la realitat concreta en la qual s'intervé amb famílies.
- Saber orientar en situacions de conflicte i crisi. Fer possible el procés d'identificació de problemes, i reconstrucció subjectiva i col·lectiva de situacions i processos que generen patiment o dificultats significatives a les famílies.

- Coneix en profunditat els models i els mètodes de la intervenció familiar.
- És capaç d'analitzar críticament les situacions familiars i les seues relacions amb els contextos socials en què es donen.
- És capaç de desenvolupar una intervenció familiar basada en els resultats de la recerca.
- És capaç de relacionar la intervenció social amb les necessitats objectives i sentides i amb els recursos humans disponibles.

- És capaç de dissenyar projectes d'intervenció familiar viables que es puguem sotmetre a avaluació externa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La gestió financiera de les famílies: La qüestió econòmica. Els diners familiars en les relacions d'ajuda

El contexte de la intervenció familiar. El concepte de diners. Les competències para la gestió econòmica. Les pràctiques en la gestió econòmica: quan no hi ha diners; la gestió del pressupost familiar; pobresa, diners i relacions familiars; els diners de les treballadores esocials. Prospectives de futur. Temps i diners: la justícia familiar, lealtats i legitimitat.

2. La intervenció social amb famílies basada en l'evidència: Elements psicosocials per a l'anàlisi de la realitat familiar

La intervenció a l'àmbit familiar: l'àmbit familiar com a objecte d'anàlisi de la realitat familiar. La gestió de la vida familiar: el cicle vital de la família, la diversificació de formes de convivència i el desenvolupament dels seus membres. Les dimensions bàsiques de l'anàlisi psicosocial de la família: attachment, cognicions parentals i estils de socialització familiar. Situacions familiars disfuncionals: els mals tractaments. Elements bàsics a l'anàlisi dels mals tractaments: concepte, formes, factors de risc social i conseqüències dels mals tractaments.

3. Els conflictes familiars: Família i xarxes socials

Ressenyes conceptuals sobre la família (breu referència a la família amb problemes). Dificultats relacionals habituals en les famílies multiestresadas. Professionals d'ajuda i la seva interacció amb les famílies FED: sistema de creences. Cibernètica de primer i segon ordre. Etapes en el Treball amb famílies i de la Pràctica sistèmica en general), aproximació a les competències teòriques, des dels diferents paradigmes que han desenvolupat el treball amb famílies (les implicacions de l'pensament postmodern, algunes característiques comunes de les pràctiques postmodernes)., PPanorama actual., Entre dos paradigmes), intervencions en xarxes socials i sistemes més amplis (definició del concepte de xarxa social, mida i significació, xarxes socials personals, intervenció des de la gestió en xarxes).

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	35,00	100
Seminaris	5,00	100
Altres activitats	5,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	50,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent serà participativa, incloent-hi l'exposició dels temes necessaris per part dels i les professors. S'analitzaran igualment articles i casos pràctics. Es fomentarà el debat i la participació activa dels estudiants, als quals es demanarà una comprensió profunda dels temes. Es realitzaran treballs pràctics individualment i grupal.

La metodologia es concreta en:

- MD1: Classes teòriques lliçó magistral participativa.
- MD2: Discussió d'articles i altres lectures.
- MD3: Resolució de casos pràctics.
- MD4: Debat o discussió dirigida.
- MD5: Grup de treball.

Serà necessària la utilització de l'aula virtual. La direcció d'accés a aquesta plataforma és la següent:
<http://moodle.uv.es>

AVALUACIÓ

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Fombuena, J. (2012). El sentimiento de justicia en la vida cotidiana, en Fombuena, J. (coord.) . Los instrumentos del Trabajo Social. Elementos para una interpretación a piacere, Valencia: Nau Llibres, pp.49-69.
- Arranz, E. y Oliva, A. (2010). Desarrollo psicológico en las nuevas estructuras familiares. Madrid: Pirámide
- Boszormenyi-Nagy, I. y Spark, G. (2003). Lealtades familiares. Reciprocidad en terapia familiar intergeneracional . Buenos Aires: amorrtu
- Fernández, I; Morales, J. F. y Molero, F. (coord.) (2011). Psicología de la Intervención Comunitaria. Madrid: Desclée de Bower
- Christakis, N. y Fowler, J.H. (2010). Conectados. El sorprendente poder de las redes sociales. Madrid: Taurus.
- Martí, A. y Pérez-Cosín, J.V. (2021) Trabajo Social para tiempos convulsos: el camino hacia la ruptura epistemológica. Valencia. PUV.
- Ródenas-Rigla, F; Fombuena-Valero, J; Pérez-Cosín, J.V. (eds) (2017). Bienestar Social: Intervención Familiar. Valencia: Tirant Humanidades.
- Seikkula, J. y Arnkil, T.E. (2016). Diálogos terapéuticos en la red social. Barcelona: Herder.
- Sousa, L., y Eusébio, C. (2007). When multi-problem poor individuals myths meet social services myths. Journal of Social Work, 7(2), 217-237. doi: 10.1177/146801730708028

En el caso de producirse un cambio en la bibliografía básica de la asignatura, ésta se indicará en la plataforma virtual de la UV (moodle.uv.es). En este caso, la bibliografía básica será notificada en el momento que se produzca dicho cambio a lo largo del curso.

Complementàries

- Dabas, E. N. (2001). Redes sociales: niveles de abordaje en la intervención y organización en red. México D.F.: Panorama
- Hombrados, I. (2013). Manual de psicología comunitaria. Madrid: Síntesis
- Rodrigo, M.J; Máiquez, M.L.; Martín, J.C.; Byrne, S. y Rodríguez, B. (2015). Manual práctico de parentalidad positiva. Madrid: Síntesis
- Rozier, M; Poirier, M; Landreville, P.; Laberge, d. (2004). Usages et representations de l'argent chez les personnes itinérants, en Bouilloud, J.P. (coord.). Argents: valeurs et sentiments, Changement social, 8
- Sánchez Capdequi, C. (2004). El dinero y el anhelo de inmortalidad del individuo moderno, Política y sociedad, 41, (1), 159-182
- Sandel, M.J. (2013). Lo que el dinero no puede comprar: los límites morales del Mercado. Barcelona: Debate

- Turner, L.H. & West, R. (2015). Handbook of Family Communication. Los Angeles: SAGE.
- Vangelisti, A.L. (2004). Handbook of Family Communication. London: Lawrence Erlbaum Associates.
- Agudelo-Bedoya, M. E., & Estrada-Arango, P. (2012). Constructivismo y construccionismo social: Algunos puntos comunes y algunas divergencias de estas corrientes teóricas. PROSPECTIVA. Revista de Trabajo Social e Intervención Social, (17), 353-378.
- Cardona, J. (2012). La definición del contexto de intervención en el trabajo social de casos. Tesis doctoral publicada. Universitat de les Illes Balears, España.
- Chadi, M. (2007). Redes sociales en el Trabajo Social. Buenos Aires: Editorial Espacio
- Christakis, N. y Fowler, J.H. (2010). Conectados. El sorprendente poder de las redes sociales.
- Dabas, E. N. (comp.) (2006). Viviendo redes: experiencias y estrategias para fortalecer la trama social. Buenos Aires: Ciccus Ediciones,
- Escudero, V. (2013). Guía práctica para la intervención familiar II. Contextos familiares cronificados o de especial dificultad. Consejería de Familia e Igualdad de Oportunidades. Gerencia de Servicios Sociales. España: Junta de Castilla y León.
- Imber-Black, E. (2000). Familias y sistemas amplios. Buenos Aires: Amorrortu.
- Pakman, M. (1994). Investigación e intervención en grupos familiares: una perspectiva constructivista. En J. M. Delgado, & J. G. Fernández, Métodos y técnicas de investigación en ciencias sociales (págs. 359-378). Madrid: Síntesis.
- Shamai, M. (2005). Personal experience in professional narratives: the role of helpers families in their work with terror victims. Family Process, 44(2), 203-215. doi: 10.1111/j.1545- 5300.2005.00054.x